

Foruden Kjøbenhavn og Agersøsfund vil det endnu være ønskeligt saalænge som muligt at fikke enkelte andre Punkter, der kunne faae Betydning for Forlængelsen af Forsvaret. Saadanne Punkter ere Havnesteder, der tillige ere Jernbanestationer. Det vil nemlig let indses, at en Fjende, der uden stor Vanskelighed kan bemægtige sig et saadant Punkt, ulige lettere vil kunne foretage Landsætningen af Tropper og Materiel, end hvis denne skal foregaa paa aaben Kyst; og hvad os selv angaaer, da ville vi lettere kunne holde Forbindelsen mellem Landsdelene vedlige, naar Farvandet udenfor Havnene er bestrøget, og ikke maatte et enkelt lille fjendtiligt Skib kan spærre Afgangen dertil. Det er med Hensyn hertil, at Forslaget har oplaget Kystbatterier ved Kallundborg, Korsør, Helsingør og Rjøge. Der ventes vel ikke et længere Forsvar af saadanne Batterier; men have de blot i kort Tid kunnet opfylde deres Bestemmelse, maa de siges at have gjort Tyldest.

Det, der altsaa for Sjællands Vedkommende foreslaas, er en permanent Befæstning af Kjøbenhavn, mod Søfiden ved Supplering af de eksisterende Forter, mod Landfiden ved Anlæg af en Enceinte med fremstulte Forter, en Befæstning af Agersøsfund og Anlægget af Kystbatterier ved enkelte Havnesteder. Udviklet paa Grundlag af disse Forudsætninger, vil Forsvaret, naar Flaabemateriellet tillige er blevet fuldstændiggjort, faae en saa stærk Karakter, at et Angreb ikke kan foretages uden efter omstændelige Forberedelser, hvilket muligvis vil forebygge, at et saadant overhovedet vil blive forsøgt, eller i hvert Fald bevirke, at disse Forberedelser næppe ville kunne undgaa vor Opmærksomhed. Vi behøve under de nævnte Forudsætninger ikke at frygte for et Bombardement af Hovedstaden fra Søfiden, vi ville sandsynligvis faae Tid til at indkalde vort Mandskab og bemandede vor Flaade, vi ville kunne nære Haab om at samle Hærens Afdelinger saaledes, som Forholdene maatte byde det, og vi ville baade til Lands og til Vands staa rede til at optage Kampen mod de Tropper, der maatte ville forsøge en Landgang. Skulde desuagtet denne Landgang lykkes, og Modstanden i første Linie brydes, vil Hæren kæmpende trække sig tilbage til Hovedstaden, hvor den vil kunne samle og ordne sig, og hvor Modstanden, støttet af de etablerede Fæstningsværker, vil kunne fortsættes. Angriberen maa da skride til en Beleiring. Men denne fordrer et saa betydeligt Materiel af alle Arter, at dets Sammenbragning, Overførelse og Anbringelse nødvendigvis kræver lang Tid, navnlig hvis Flaaden endnu er i Stand til at lægge Hindringer i Veien for Overførelsen, og først derefter kommer Kampen mod Fæstningen, hvis Erobring naturligvis vil tage desto længere Tid, jo stærkere den er. Det

er umuligt at sige, hvor lang Tid der vil hengaa fra Krigens Begyndelse til Fæstningens Fald; men det er udenfor enhver Tvivl, at der vil hengaa langt mere Tid, end der behøves, for at en Magt, der er interesseret i at hindre Danmarks Fald og den anaribende Magts Planer, kan komme os til virksom Hjælp. Overlades vi til os selv, ville vi vel tilsidst falde, men vi ville da have gjort vort Bedste for at afvende en saadan Ulykke, og den Mulighed endelig at maatte falde ere selv flere Magter undertiden udsatte for, som Historiens Exempler noksom vise.

So flere Tropper der kan samles paa Sjælland, desto kraftigere og mere ubholdende kan Forsvaret blive, og det vil derfor være ønskeligt, som alt ovenfor berørt, at faae Tropper fra de øvrige Landsdele overførte dertil. Fra Fyen vil Overførelsen rimeligvis ikke frembyde særdeles Vanskeligheder; fra Sylland derimod vil under visse Forhold selv en delvis Overførelse vanskeligere kunne paaregnes, men naar først Kjøbenhavn er befæstet, vil en saadan ogsaa være mindre nødvendig for Sjællands Forsvar, end den under de nuværende Forhold er det. Det er iøvrigt tilbøieligt for at lette en Overførelse fra Sylland, at man har foreslaaet Anlægget af et Fort ved Lille Belt. Man gaar nemlig ud fra, at et Fort her, foruden under visse Kombinationer at kunne faae Betydning som Støttepunkt for en i det nordlige Fyen koncentreret Hærdel, ved at spærre Passagen gennem Lille Belt for en Del vil fikke det indre Farvand, der dannes af Samsø med omliggende Grunde, Sylland og Fyen. Selv om det imidlertid ikke skulde lykkes at foretage nogen Overførelse herved fra Fyen eller Sylland, er Forholdet dog saa, at Forsvaret af Fæstningen Kjøbenhavn vil kunne udføres alene af de Afdelinger, der kunne dannes af Mandskabet fra Sjælland og omliggende Der. Situationen i det ugunstige Tilfælde, et befæstet Kjøbenhavn, forsvarer alene af Tropper fra Sjælland og omliggende Der, vil i hvert Fald være betydelig bedre, end om hele Hæren var koncentreret paa Sjælland og Hovedstaden ubefæstet.

Vende vi os nu til Forsvaret af Sylland, vil det erkendes, at et seigt og ubholdende Forsvar ogsaa her betinger Etableringen af et Støttepunkt for de Tropper, som enten paa Grund af Forholdene ikke strax kunne overføres fra Sylland, eller som til det umiddelbare Forsvar af denne Landsdel blive bestemte til at forblive der. For at komme til Klarhed om, hvor dette Punkt hensigtsmæssigst burde være beliggende, har der været foretaget en Rekonoscering af Terræinassnittene paa Galøen, idet der er begyndt ved Aarhus, da Forholdene ikke syntes at gjøre det tilraadeligt at søge et Punkt, der laa sydligere.